

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Bijsterbosweg 3

projectnummer: 092.21.50.00.00.03

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Bijsterbosweg 3 Epe

Datum: 07-06-2019

Inleiding

KADER

Ten behoeve van het plan voor de sloop van 3 schuren voor de bouw van 2 woningen in het kader van de ruimte-voor-ruimteregeling op de locatie Bijsterbosweg 3 te Epe is een ecologische inventarisatie uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 5 juni 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: half bewolkt, droog, circa 23 °C en een zwakke wind.

PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied betreft de locatie Bijsterbosweg 3 te Epe. De begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Het perceel grenst aan de zuidoostzijde aan een bosperceel. Aan de overige zijden wordt het plangebied begrensd door houtwallen met loofbomen en struiken.

De bebouwing is geconcentreerd aan de zuidoostzijde van het plangebied. Hier zijn een woning en 4 loodsen en stallen aanwezig. De woning heeft een met dakpannen bedekt zadeldak en muren die zijn opgetrokken uit bakstenen. De schuren zijn opgetrokken uit bakstenen en plaatmateriaal en hebben zadeldaken van golfplaten en worden gebruikt als caravanstalling of garage. Om de woning en de bijgebouwen zijn verharding, gazon, ruigte, hagen en andere tuinbeplanting aanwezig. De noordwestzijde van het plangebied is in gebruik als akker. Behalve een zwembad ontbreekt oppervlaktewater in het plangebied.

De voorgenomen ontwikkelingen bestaan uit de sloop van drie schuren ten behoeve van de bouw van twee nieuwe woningen. Dit zorgt per saldo voor een afname van het bebouwd en verhard oppervlak in het plangebied. Het gaat om de schuur direct ten zuidwesten van de woning en om de twee voormalige grote varkensschuren aan de zuidwestpunt van het plangebied. De loods daartus-

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

sen en de woning blijven behouden bij uitvoering van het plan. De twee nieuwe woningen worden gerealiseerd op het zuidwestelijk deel van het plangebied waar nu de varkensschuren staan. Bij uitvoering van dit plan wordt bebouwing gesloopt, vegetatie verwijderd en grond vergraven. De houtwallen aan de rand van het plangebied en het grootste deel van de opgaande beplanting in het plangebied blijven behouden bij uitvoering van het plan. Enkele laurierkershagen langs het erf worden echter mogelijk verwijderd.

Figuur 1. Begrenzing van het onderzoeksgebied

Impressie van het plangebied op 5 juni 2019 met de te slopen bebouwing.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 28-05-2019 12:08:17) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied een groot aantal beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat hierbij voornamelijk om amfibieën en reptielen, zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast zijn een enkele beschermde insectensoort en vissoort uit de directe omgeving bekend. Het grote aantal beschermde soorten dat uit de directe omgeving bekend is, heeft mede te maken met de ligging van het plangebied nabij natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebied Veluwe. Een groot deel van de soorten is niet in het plangebied te verwachten. In onderstaande tekst worden de relevante soorten behandeld.

Aan de zuidwestzijde van het plangebied is ruigte aanwezig, met algemene plantensoorten als ridderszuring, grote brandnetel, gestreepte witbol, kruipende boterbloem, grote weegbree, echte kamille en kleine klaver. Op de maïsakker zijn behalve maïs nauwelijks planten aanwezig. De houtwallen aan de rand van het plangebied bestaan uit opgaande beplanting van onder meer zomereik, ruwe berk, Amerikaanse vogelkers, gewone vlier, wilde lijsterbes en braam en een ondergroei met onder andere grote brandnetel, fluitenkruid en kleeftkruid. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Uit de omgeving van het plangebied (0-1 km) zijn geen beschermde

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

plantensoorten bekend (Quickscanhulp.nl). Beschermde plantensoorten zijn gezien de aangetroffen vegetatie en de voedselrijkdom niet in het plangebied te verwachten.

In de te slopen bebouwing ontbreken potentiële vleermuisverblijfplaatsen. Zo zijn de spouwmuren van de loodsen gevuld met isolatiemateriaal en ontbreken besloten ruimtes onder het dak of elders binnenin de loodsen. In of om de loodsen zijn ook geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen, zoals uitwerpselen of afgebeten vlindervleugels. Vleermuizen kunnen wel aanwezig zijn in de woning of in bomen om het plangebied.

Grote delen vormen hooguit matig geschikt foerageergebied voor vleermuizen, zoals de maïsakker en het bebouwde en verharde deel van het plangebied. De randen van het plangebied met de opgaande beplanting vormen echter hoogwaardiger foerageergebied voor vleermuizen en kunnen bovendien onderdeel vormen van een vliegroute van vleermuizen.

In de te slopen loodsen zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen, zoals van huismus of uilen. Ook zijn geen sporen, zoals braakballen, gevonden die duiden op de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Ook in de opgaande beplanting direct om het plangebied zijn geen potentiële nestplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten, aangetroffen. Soorten als buizerd, havik en ransuil kunnen echter wel in de omgeving broeden en in het plangebied foerageren.

In de te slopen loodsen zijn twee niet bezette nesten van merel aangetroffen tijdens het veldbezoek. Ook waren in één van de loodsen de resten van een oud boerenwaluwnest zichtbaar. In de opgaande beplanting in en om het plangebied kunnen verder enkele algemene vogels broeden, zoals zanglijster, gaai, zwartkop en heggemus. De nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

Het plangebied vormt geschikt biotoop voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de directe omgeving bekende bosmuis, egel, veldmuis en ree (Quickscanhulp.nl). Van deze laatste soort zijn in het plangebied loopsporen aangetroffen. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn ook verschillende niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten bekend, te weten eekhoorn, boommarter, steenmarter, bunzing, wezel, das, edelhert en wild zwijn (Quickscanhulp.nl).

In één van de loodsen zijn enkele veren met afgebeten schachten gevonden die kunnen duiden op steenmarter. Andere sporen die duiden op aanwezigheid van deze soort, zoals uitwerpselen, zijn echter niet aangetroffen en in de loodsen ontbreken besloten ruimtes die kunnen dienen als verblijfplaats. Het plangebied heeft hooguit een functie als foerageergebied voor deze soort. Langs de randen van de maïsakker zijn behalve sporen van ree ook loopsporen van edelhert aangetroffen. Het

plangebied vormt geen vaste verblijfplaats voor deze soort en wordt vermoedelijk alleen doorkruist door deze soort.

Andere sporen die duiden op de aanwezigheid van niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren zijn niet gevonden in het plangebied. Zo zijn geen loopsporen of andere sporen van das aangetroffen. De randen van het plangebied met de opgaande beplanting kunnen echter wel leefgebied vormen van eekhoorn, boommarter, bunzing en wezel. De maïsakker en het bebouwde en verharde deel van het plangebied vormen echter niet of nauwelijks geschikt foerageergebied voor deze soorten.

Voortplanting van amfibieën kan worden uitgesloten door het ontbreken van potentieel voortplantingswater in het plangebied. Het plangebied vormt mogelijk landbiotoop voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad, die uit de omgeving bekend zijn (Quickscanhulp.nl) en zich in de ruimere omgeving van het plangebied kunnen voortplanten. Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor meer kritische niet-vrijgestelde soorten ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Hooguit komt de uit de omgeving bekende alpenwatersalamander (Quickscanhulp.nl) voor in de bossen en houtwallen om het plangebied die niet bij het plan betrokken zijn.

Beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop. Hooguit kan hazelworm voorkomen in de bossen en houtwallen om het plangebied die niet bij het plan betrokken zijn.

TOETSING

Bij uitvoering van het plan gaan geen vleermuisverblijfplaatsen verloren. Ook zorgt het plan niet voor onderbreking van een essentiële vliegroute van vleermuizen doordat de opgaande beplanting aan de randen van het plangebied niet wordt aangetast bij uitvoering van het plan. Ook wordt bij de plaatsing van verlichting rekening gehouden met vleermuizen door gebruik te maken van gerichte lichtarmaturen die geen lichtuitstraling veroorzaken richting de opgaande beplanting en die bovendien op geringe hoogte worden aangebracht. Het plangebied zal door de afname van bebouwd en verhard oppervlak hooguit geschikter worden als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten door verlies van foerageergebied of onderbreking van een vliegroute zijn dan ook uit te sluiten.

Als gevolg van het plan gaan geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen verloren. Zoals aangegeven bij vleermuizen zal het plangebied door de afname van bebouwd en verhard oppervlak hooguit geschikter worden als foerageergebied voor soorten als buizerd, havik en ransuil. Voor deze soorten vormt het plangebied bovendien hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied. In de directe omgeving is voor deze soorten in ruime mate alternatief hoogwaardig foera-

geergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Voor de niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten eekhoorn, boommarter, steenmarter, wezel, bunzing en edelhert vormt het plangebied geen hoogwaardig foerageergebied. Ook vormt het plangebied voor deze soorten slechts een klein onderdeel van het foerageergebied. Voor deze soorten is in de directe omgeving hoogwaardiger leefgebied voorhanden en bovendien zal het plangebied bij uitvoering van het plan hooguit geschikter worden als foerageergebied. Negatieve effecten op niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren als gevolg van het plan treden niet op.

Doordat de houtwallen en bossen om het plangebied niet bij het plan betrokken zijn, gaat geen potentieel leefgebied van alpenwatersalamander en hazelworm verloren. Ook voor deze soorten geldt dat het plangebied bij uitvoering van het plan hooguit geschikt leefgebied wordt gecreëerd. Negatieve effecten op niet-vrijgestelde amfibieën en reptielen treden niet op.

Als gevolg van het plan kunnen tot slot enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Gelderland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Negatieve effecten op beschermde soorten uit de soortgroepen vissen en ongewervelden treden niet op als gevolg van de ontwikkelingen.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. In de provincie Gelderland wordt het NNN Gelders Natuurnetwerk (GNN) genoemd. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het GNN is voor provincie Gelderland uitgewerkt in Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

GROENE ONTWIKKELINGSZONE

Vanuit de Omgevingsverordening Gelderland worden behalve de GNN-gebieden ook gebieden aangewezen als Groene Ontwikkelingszone. In gebieden die zijn aangewezen als Groene Ontwikkelingszone worden geen grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt, maar kleinschalige ontwikkelingen die niet leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied zijn wel toegestaan.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op een afstand van ruim 550 meter ten zuidoosten van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde gebied, te weten Natura 2000-gebied Veluwe.

Het bosperceel ten zuidoosten en de houtwal aan de westrand van het plangebied vormen onderdeel van het GNN. Het plangebied zelf is aangewezen als Groene ontwikkelingszone.

TOETSING

De meeste potentiële effecten op Natura 2000-gebied Veluwe kunnen op voorhand worden uitgesloten door de ligging op ruime afstand van het Natura 2000-gebied, de aard van het plan en de inrichting van gebied tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied met onder meer bos. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld de effecten van optische verstoring of verstoring door licht en geluid worden uitgesloten.

Alleen een effect van stikstofdepositie is in potentie mogelijk. Hierbij is van belang dat woningen niet meer met een gasaansluiting mogen worden gerealiseerd, waardoor stikstofdepositie in de gebruiks-

fase zich beperkt tot een eventuele toename van het aantal verkeersbewegingen. Twee woningen zullen hooguit leiden tot enkele verkeersbewegingen per dag die zeker niet zullen leiden tot een effect in het Natura 2000-gebied Veluwe op 550 meter afstand. De sloop- en aanlegfase betreft een tijdelijk project, waarbij bovendien - gezien het geringe aantal te slopen en te bouwen gebouwen - geen sprake is van een sterke toename van stikstofemissie. Op grond van de ruime afstand van het Natura 2000-gebied en de aard van het plan, zal de sloop- en aanlegfase niet leiden tot een significante toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied Veluwe.

Het plan leidt in de aanleg- of gebruiksfase niet tot negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde gebieden. Deze inventarisatie geeft geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb.

De houtwal aan de rand van het plangebied en het bosperceel grenzend aan het plangebied die zijn aangewezen als GNN zijn niet betrokken bij het plan en blijven behouden, zodat het plan niet in strijd is met de bepalingen uit de Omgevingsverordening Gelderland ten aanzien van het GNN.

Het plan maakt wel ontwikkelingen mogelijk binnen de Groene ontwikkelingszone (GO). Een plan wat betrekking heeft op gronden die zijn gelegen binnen de GO mag op grond van de Omgevingsverordening geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk maken die leiden tot aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied. Het plan leidt tot een afname van het bebouwd oppervlak, doordat 3 grote loodsen worden gesloopt en twee woningen worden teruggebouwd. De nieuwe woningen worden gerealiseerd op gronden die in de huidige situatie verhard en bebouwd zijn. De natuurwaarden op de locatie van de nieuwbouwwoningen zijn daardoor zeer laag. De houtwallen om het plangebied, die wel een hoge natuurwaarde vertegenwoordigen, blijven behouden bij uitvoering van het plan. De randen van de nieuwe woonerven worden beplant met struweel van inheemse soorten als sleedoorn, meidoorn en hazelaar. Door dit alles worden de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone versterkt. Een aantasting van de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone kan worden uitgesloten. Het plan is daarom niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Nader onderzoek naar beschermde soorten of een ontheffing van de Wnb voor soorten is niet nodig. In verband met de soortbescherming van de Wnb is het nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

Nader onderzoek in het kader van gebiedsbescherming (Wnb en provinciaal ruimtelijk natuurbeleid) is niet nodig. Een vergunning van de Wnb voor beschermde gebieden is op voorhand niet nodig voor

Ruimte voor de leefomgeving

de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening Gelderland.